

M. T. A. Enstitüsünün dokuzuncu çalışma yılının teknik bilançosu

Dokuz yaşını doldurmuş olan Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tesis tarihindenberi takip ettiği sistematik ve plânlı çalışmalarına dokuzuncu yıl zarfında da devam etmiş ve yurdumuzun muhtelif bölgelerinde jeolojik, paleontolojik ve jeofizik aramalar neticesinde bulunmuş, yeni ihbar edilmiş veya keşfolunmuş yüz elliden fazla muhtelif maden cevheri, maden kömürü, arsenik, borasit ve kükürt gibi madenî olmiyan yeraltı servetleriyle sınaî toprak zuhurları üzerinde etraflı e. tütler yapmıştır.

Üzerinde istikşaf yapılan yatak ve kaynaklar, bunların muhtelif imkânlarına göre yürütülen mütalâalar ve bilhas-sa yeraltı servetleri hakkında alınması lâzım gelen esasa nazaran bir çok sınıflara ayrılmıştır:

Sınıflan lâtin harfi ile işaretlenen zuhurlar, en esaslı arama veya araştırma vaziyetindekiler (Z ve Y) ve ilk etüdü yapılmışsa da, tetkiklerin derinleştirilme-sine lüzum görülen yataklar (X) olmak

üzere henüz Enstitü tasarruf ve tetkikin-de bulunanlar.

Romen rakamları ile işaretlenen yeraltı servetleri ise etüdüleri hitama ermiş olup, ya Devlet işletmesine mevzu olmiyan, fakat işletme kurmak şartıyla hu-susî teşebbüse bırakılabilenler sınıf III e, yalnız bölge metalojenik etüdü için bir fikir verebilenler sınıf IV-e veya etüdüleri yapılmış ve kat'î değersizliği anlaşılmış maden zuhurları sınıf V-e, aynı neviden olan maden kömürü yatakları sınıf VI ya ithal olunmuşlardır. Bu sınıflara mensup yeraltı servetleri Enstitünün uhdesinden çıkmış olanlardır.

Maden sultan, petrol ve muhtelif topraklar, yani hiçbir tasnife tâbi tutul-mıyan zuhurat "müteferrik" cetveline it-hal edilmiştir.

Bundan başka muhtelif işletmelerin isteği üzerine mahallinde Enstitümüzce yapılan ruhsatlı ve imtiyazlı madenlerin etüdü ayrı bir cetvelde gösterilmiştir.

Bu cetvelleri bir fikir edinmek üzere okurlarımıza arzederiz:

SINIF Z

Esaslı arama vaziyetindedir.

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Bolu	Gerede	Hacı Ahmetler	Bitümlü şist
Kastamonu	Daday	Söğütözü	Taşkömür
Kastamonu	inebolu	Kürei Nühas	Bakır
Kastamonu	Küre	Aşıköy	Bakır piriti
Zonguldak	Bartın	Amasra	Kömür
Siirt	Beşiri	Ramandağ	Petrol

SINIF Y
Araştırma vaziyetindedir.

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Van	Muradiye	Beşparmak,. Kürzot	Petrol
SINIF X (X₁, X₂, X₃) İlk etüdü yapılmış» daha derin etüde değerlidir.			
Çoruh	Borçka	Tütüncüler, Sgaro,	Manganez
İzmir	Merkez	Lekta	Antimon
Antalya	Serik	Sandı	Manganez
Balıkesir	Dursunbey	Deniztepesi	Kaolin
Çoruh	Borçka	Işıklar, Türkeli	Manganez
İzmir	Merkez	Korucular	
		Sekköy, Çerkez	
		Dağı	Antimon
İzmir	Torbali	Dağkızılca	Liğnit
Konya	Bozkır	Ağras	Barit
Konya	Bozkır	Kızılöz, Reşidindağı	Barit
Konya	Hadım	Eğişte, Çataloluk	Demir
Konya	Karaman	Bardas	Barit
Konya	Karaman	Başkışla	Barit, kurşun
Kütahya	Emet	Doğanlar	Liğnit
Kütahya	Uşak	Eskiköy, Musacık,	
		Dikençay	Cıva
Manisa	Kula	Rahmanlar	Kurşun
Tunceli	Plümür	Perkinni - Kotegi	Krom
SINIF III Etüdlere yapılmış, Devlet işletmesine mevzu olamaz. Hususî teşebbüse terk edilebilir.			
Balıkesir	Ayvalık	Yunda - Pırgos a-	Bakır, kurşun
Bingöl	Kale	dası	
		Şekan, Bastük, Ki-	
		lise, Hırbasor,	
		Hamzan	Magnezit
Elâziğ	Erganimaden	Yukarı Çanakçı	Demir
Elâziğ	Erganimaden	Yukarı Çanakçı	Bakır
istanbul	Çatalca	Karaburun ve Ter-	
		kos	Liğnit

SINIF III (devam)

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
İstanbul	Çatalca	Kıraçköy - Eşkinöz	Liğnit Arsenik Altın, gümüş, arsenik Altın, gümüş, arsenik Altın
Kütahya	Tavşanlı	- Şakayık deresi	
Manisa	Salihli	Şahin Gökköy, Çamurhamam	
Manisa	Salihli	(Gökköy) Mustafa-bey Çamurhamam	
Manisa	Salihli	Çaltılı, Şart ve Ta. bak çayları arası	

SINIF IV

Etüdü yapılmış, daha derin etüde değerli olmadığı anlaşılmıştır. Yalnız mıntaka metallojenik etüdü için bir fikir verilebilir.

Antalya	Korkuteli	Yukarıkaraman	Kromit
Antalya	Merkez	Doyran	Demir
Balıkesir	Merkez	Akçakertit - Dom. bay Dere - Sarıçayır arasında	Demir Kaolin
Diyarbakır	Eğil	Aşağı Şingirik	Krom
Diyarbakır	Osmaniye	Gömeyik	Manganez
Elâzığ	Erganimaden	Putean, Karataş mevkii	Krom
İstanbul	Çatalca	Domuzdere	Grafit
İstanbul	Çatalca	Mimarsinan (Kali. kratya)	Liğnit
İzmir	Merkez	Bahçecik Sand:	Bakır
Konya	Bozkır	Kovanlık	Demir
Konya	Hadım	Göynük Kışla, Aşağı Bağ Deresi	Demir
Konya	Hadım	Çakallar	Demir
Konya	Hadım	Akçaalan, Kükrer-pınar	Manganez
Kütahya	Emet	Çaltibi	Demir
Kütahya	Emet	Yörük	Manganez, demir
Kütahya	Merkez	Andiz, Geven, Çivli	Bakır
Kütahya	Merkez	Durgutlar	Krom
Kütahya	Simav	Alakilise	Demir
Kütahya	Simav	Kalkan	Demir
Kütahya	Simav	Rahim	Demir, krom

SINIF IV (devam)

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Kütahya	Simav	Taşlık	Demir
Kütahya	Tavşanlı	Balı ve Soluğanlar	Krom
Kütahya	Tavşanlı	Çaltılı	Krom
Kütahya	Tavşanlı	Ovacık, Üyüek ve Çıkrıcak	Demir
Kütahya	Tavşanlı	Alabarda	Krom
Malatya	Merkez	Yeniköy, Silivri dağı,	Demir
Muş	Varto	Ada	Lıđnit

SINIF V

(Metal ve diđer)

Etüdü yapılmış, kat'î değersizliği anlaşılmıştır.

Ankara	Merkez	Araplar Üređil İst.	Kil
Balıkesir	Dursunbey	Karagöz, Çoraklık	Kalkopirit, Pirit, Limonit Malahit
Balıkesir	Dursunbey	Karagöz, Yanık Harman	Demir
Balıkesir	Dursunbey	Karagöz, Demirci-ören	Demir, manganez
Balıkesir	Dursunbey	Kumluköy, Yaylâ-kıran	Manganez
Çoruh	Borçka	Arduçlu (Durça)	Manganez
Çoruh	Borçka	Bucurköy mezresi	Manganez
Çoruh	Borçka	Anbarlı	Manganez
Çoruh	Borçka	İncirli	Manganez
Çoruh	Borçka	Avcılar (Orci)	Manganez
Çoruh	Borçka	Tütüncüler, Seçki-yet I	Manganez
Çoruh	Borçka	Tütüncüler, Seçki-yet II	Manganez
Çoruh	Borçka	Tütüncüler, Sivil-kaliyet	Manganez
Çoruh	Borçka	Ormanlı, Datiyat	Manganez
Çoruh	Borçka	Zorlu, Thilazor suyu	Manganez
Çoruh	Borçka	Adagül	Manganez
Çoruh	Borçka	Giniya	Manganez
Çoruh	Borçka	Ahaldaba	Manganez
Diyarbakır	Eğil	Yukarı şingirik	Demir

SINIF V (devam)

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Elâziğ	Erganimaden	Gâvur tepe	Manganez
Elâziğ	Erganimaden	Korez	Manganez
Elâziğ	Erganimaden	Mehsap Deresi	Bakır
Elâziğ	Erganimaden	Sitre	Manganez
Elâziğ	Erganimaden	Zoran	Krom
Elâziğ	Erganimaden	Şadyan	Manganez
İçel	Merkez	Puğ	Asfalt
İçel	Tarsus	Belenkeşli	Asfalt
İçel	Tarsus	Sarıkavak	Asfalt
Kütahya	Emet	Samrık	Demir
Kütahya	Merkez	Akdoğdu	Manganez
Kütahya	Merkez	Çekürler	Demir
Kütahya	Simav	Çınarcık	Antimon
Kütahya	Simav	Kızılcukur	Krom
Kütahya	Uşak	Kürtköyü, Hacıbe- kir damdan Taşlık Tepesi	Manganez
Kütahya	Tavşanlı	Sülye, İsalır, E- mirler, ÖpenÖzü, Ağalar ve Başköy	Krom
Malatya	Merkez	Yeniköy, Tesiler mezreası	Pirit, bakır
Sivas	Gürün	Şabik - Sayfiye	Demir
Sivas	Gürün	Tepecik	Kurşun, Demir
SINIF V (Kömürler)			
Etüdü yapılmış, Devlet işletmesine mevzu olamaz. Ancak mahallî ihtiyaçları tat- min edebilecek bir çalışma mevzuu olabilir.			
Antalya	Manavgat	Bulasan, Çayıçi Sandıderesi	Liğnit
Burdur	Bucak	Seydi,Değirmen- boyu	Liğnit
Burdur	Merkez	Akçaören, Tozlu yurtLiğnit	
Diyarbakır	Eğil	Eğilden Gulemana 3 saat mesafeye kadar vadi	Bitümlü gre
Isparta	Sütçüler	Duataşı	Bitümlü kalker

SINIF V (Kömürler, devam)

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Kayseri	Pınarbaşı	Kırkgeçit	Liğnit
Konya	Karaman	Bostanözü	Liğnit
Konya	Karaman	Kemran, Ören	Liğnit
Kütahya	Tavşanlı	Bataklı	Liğnit
Malatya	Hekimhan	Gelengeç	Liğnit
<p>SINIF VI (Kömürler) Etüdü yapılmış, kat'i değersizliği anlaşılmıştır.</p>			
Bursa	Gemlik	Adliye (Umurbey)	Liğnit
Kütahya	Tavşanlı	Sülye, İsalır, Emirler, Öpenözü, Ağalar ve Başköy	Liğnit
Malatya	Akçadağ	Amuklu	Liğnit
Malatya	Akçadağ	Kayadibi (Zekerhacı)	Liğnit
Malatya	Darende	Yukarı Setrek	Liğnit
Malatya	Hekimhan	Gökçeören, Gökbel	Liğnit
Malatya	Hekimhan	Engözek, Adatepe, Çorak	Liğnit
Malatya	Hekimhan	Zahmettin, Gündelle dere	Liğnit
Malatya	Hekimhan	Zahmettin, Kanlı dere	Liğnit
Sivas	Gürün	Telin	Liğnit
Sivas	Gürün	Kurudere	Liğnit
Sivas	Gürün	Şuğul	Liğnit
<p>MÜTEFERRİK</p>			
Ankara	Polatlı	Polatlı - Kurtuluş mahallesi	Petrol
Ankara	Polatlı	Üçpınar, Karaağaç çeşmesi ve Kumludere	Petrol
Ankara	Polatlı	Sakarya (Tırnak. sız), Velidede tepesi	Asfalt
Ankara	Polatlı	Üçpınar	Tuzlu su

MÜTEFERRİK (devam)

Vilâyet	Kaza	Köy veya mevki	Maden cinsi
Ankara	Polatlı	İğciler (Ayıcılar) Karatepe ve Karadağ	Tuzlu su
Ankara	Polatlı	Sakarya (Tırnaksız) Tırnaksız ağılı	Maden suyu
Balıkesir	Erdek	Kapıdağ	Kil. Silis kumu
Diyarbakır	—	—	Bazalt
istanbul	Beykoz	Paşabahçe	Kil, Silis kumu
istanbul	Beykoz	—	Kil
istanbul	Çatalca	Arnavutköy	Kaolin
istanbul	Çatalca	Haraççıköy	Kil
istanbul	Eyüp	Pirinçciköy	Kil
Konya	Bozkır	Kızılcaakır	Karaboya
Malatya	Akçadağ	Küçük Kürne, Zo. gar çayı	Alçı
Malatya	Merkez	Kasular, İçme	Maden suyu
Muş	Bulanık	Naftik	Petrol
Muş	Varto	Zorabat	Maden suyu
Sivas	Gürün	Şabik	Jips
Van	Merkez	Van gölü	Soda, asitborik
Etüd edilmiş sahipli madenler			
Ankara	Çankaya	Kılıçlar, Bakırlık	Manganez
Çoruh	Borçka	Kuvarshana	Bakır
İçel	Anamur	Ortakonuş	Kurşun, çinko